

Pozdravljeni, sedmošolci in sedmošolke,

že kar nekaj časa se ukvarjamo z delovanjem različnih skupnosti (občina, država, Evropska skupnost).

1. Za uvod sem pripravila nekaj vprašanj za utrjevanje znanja.

Odgovarjaj ustno (samostojno ali ob pomoči zvezka).

- Naštej in opiši simbole EU.
- Kaj simbolizirajo zvezdice v zastavi?
- Kaj praznujemo 9. maja?
- Kdaj je Slovenija postala članica EU?
- Kakšne prednosti ima Slovenija kot članica EU? Kakšne so njene dolžnosti?

2. Ta teden pa začnemo z novo temo – ČLOVEKOVE PRAVICE.

Preberi. Prepiši samo tisto, kar je napisano z modro barvo.

Povzetek za učence (DSP) se nahaja na zadnji strani tega dokumenta.

Naslov napiši na novo stran: ČLOVEKOVE PRAVICE

Mnoge **pravice otrok in odraslih so enake**, saj imamo vsi ljudje enake osnovne potrebe.

Nekatere pravice otrok in odraslih pa **se razlikujejo**. Otroci so v nekaterih značilnostih drugačni od odraslih.

Preberi, lahko pa si primer tudi zapišeš:

- *Otroci ne zmorejo opravljati težkih fizičnih del, ki jih zmorejo odrasli. Zato jih nihče ne sme siliti, da takšna dela opravljajo.*
- *Otroci še ne razumejo vsega, kar lahko razumejo odrasli. Zato otroci nimajo volilne pravice, ki jo imajo odrasli. Odrasli se na volitvah odločajo zase in za otroke.*

Vsaka **pravica vključuje tudi odgovornost**. Pravico imam jaz. Pravice imajo tudi drugi:

- *Imam pravico, da izrazim svoje mnenje. Nimam pravice, da sem pri tem žaljiv do drugih.*

Pravice so zapisane v deklaracijah, konvencijah, Ustavi, zakonih.

Podnaslov: TEMELJNI DOKUMENTI NA PODROČJU ČLOVEKOVIH PRAVIC

SPLOŠNA DEKLARACIJA ČLOVEKOVIH PRAVIC	KONVENCIJA O OTROKOVIH PRAVICAH
<p>DEKLARACIJA: Mednarodni sporazum ali dogovor, ki podpisnike <u>načelno</u> zavezuje.</p> <p>↙</p> <p>če država ne upošteva vsebine deklaracije → ni kazni, sankcij</p>	<p>KONVENCIJA: Mednarodni sporazum ali dogovor, ki podpisnike <u>pravno</u> zavezuje.</p> <p>↙</p> <p>če država krši vsebino konvencije → sledi kazen, sankcija</p>
<p>Sprejela jo je Generalna skupščina Organizacije združenih narodov(OZN) 10. decembra 1948.</p> <p>Pred razglasitvijo Splošne deklaracije človekovih pravic leta 1948 noben drugi dokument ni tako temeljito urejal področja človekovih pravic.</p> 	<p>Sprejela jo je Generalna skupščina Organizacije združenih narodov (OZN) 20. novembra 1989.</p> <p>190 različnih držav je obljubilo, da bodo poskrbele za zaščito pravic otrok.</p> <p>Slovenija jo je podpisala 2.9.1990.</p> <p>V Konvenciji o otrokovih pravicah so zapisane osnovne pravice otrok. Te pravice naj bi imeli vsi otroci na svetu.</p> <p>Odrasli in država morata poskrbeti, da otrok ne bo nihče žalil, pretepal, jim preprečil, da se igrajo, ali kako drugače kršil njihovih osnovnih pravic.</p>

Splošna deklaracija človekovih pravic je pomembna osnova za številne zakone in dokumente, npr:

- **EVROPSKA KONVENCIJA O VARSTVU ČLOVEKOVIH PRAVIC IN TEMELJNIH SVOBOŠČIN**

Sprejel jo je Svet Evrope, **4. novembra 1950.**

- **USTAVA REPUBLIKE SLOVENIJE**

Sprejel jo je Državni zbor, **23. decembra 1991.**

3. Tako, zapis je končan. Zdaj pa poišči Ustavo v stripu, ki si jo dobil v letošnjem letu in odpri na strani 16. Tam se začne predstavitev človekovih pravic, konča pa se na strani 39.

Preberi strip na teh straneh. Potem pa izberi 5 pravic, ki se ti zdijo najbolj pomembne, in v zvezek na svoj način nariši, kaj ti ta pravica pomeni (lahko tudi v obliki stripa). Če imaš možnost, lahko risbo/strip fotografiraš in mi pošlješ po e-pošti na naslov tatjana.lekan@guest.arnes.si.

Če ne najdeš knjige, si pomagaj z Ustavo v stripu, ki je dostopna na povezavi <https://www.us-rs.si/strip/> (enakost pred zakonom.....pravica do stavke).

Mnoge **pravice otrok in odraslih so enake**, saj imamo vsi ljudje enake osnovne potrebe.

Nekatere pravice otrok in odraslih pa **se razlikujejo**. Otroci so v nekaterih značilnostih drugačni od odraslih.

Vsaka **pravica vključuje tudi odgovornost**. Pravico imam jaz. Pravice imajo tudi drugi.

Pravice so zapisane v deklaracijah, konvencijah, Ustavi, zakonih.

TEMELJNI DOKUMENTI NA PODROČJU ČLOVEKOVIH PRAVIC

SPLOŠNA DEKLARACIJA ČLOVEKOVIH PRAVIC	KONVENCIJA O OTROKOVIH PRAVICAH
<p>DEKLARACIJA: Mednarodni sporazum ali dogovor, ki podpisnike <u>načelno zavezuje</u>.</p> <p>↓</p> <p>če država ne upošteva vsebine deklaracije → ni kazni, sankcij</p>	<p>KONVENCIJA: Mednarodni sporazum ali dogovor, ki podpisnike <u>pravno zavezuje</u>.</p> <p>↙</p> <p>če država krši vsebino konvencije → sledi kazen, sankcija</p>
<p>Sprejela jo je Generalna skupščina Organizacije združenih narodov(OZN) 10. decembra 1948.</p> <div data-bbox="140 1294 316 1541"> </div> <div data-bbox="386 1357 663 1541"> </div>	<p>Sprejela jo je Generalna skupščina Organizacije združenih narodov (OZN) 20. novembra 1989.</p> <p>190 različnih držav je obljubilo, da bodo poskrbele za zaščito pravic otrok.</p> <p>Slovenija jo je podpisala 2.9.1990.</p> <p>V Konvenciji o otrokovih pravicah so zapisane osnovne pravice otrok. Te pravice naj bi imeli vsii otroci na svetu.</p>

Splošna deklaracija človekovih pravic je pomembna osnova za številne zakone in dokumente, npr:

- **EVROPSKA KONVENCIJA O VARSTVU ČLOVEKOVIH PRAVIC IN TEMELJNIH SVOBOŠČIN**
Sprejel jo je Svet Evrope, **4. novembra 1950.**
- **USTAVA REPUBLIKE SLOVENIJE**
Sprejel jo je Državni zbor, **23. decembra 1991.**